

PATVIRTINTA

Panevėžio miesto savivaldybės
visuomenės sveikatos biuro direktoriaus
2024 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. V-46

**PSICHIKOS SVEIKATOS STIPRINIMO SKYRIAUS
SAVIŽUDYBIŲ PREVENCIJOS KOORDINATORIAUS PAREIGYBĖS APRAŠYMAS****I SKYRIUS PAREIGYBĖ**

1. Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro (toliau – Biuras) savižudybių prevencijos koordinatoriaus pareigybė yra priskiriama specialistų pareigybių grupei.
2. Pareigybės paskirtis – vykdyti savižudybių prevencijos koordinavimą savivaldybėje, reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmo inicijavimą, įgyvendinimą, stebėseną ir tobulinimą.
3. Pareigybės lygis – B, Pareigybės pakopa – III.
4. Darbuotoją priima į darbą ir atleidžia Biuro direktorius, darbuotojas tiesiogiai pavaldus Psichikos sveikatos stiprinimo skyriaus vedėjui.

II SKYRIUS**SPECIALŪS REIKALAVIMAI ŠIAS PAREIGAS EINANČIAM DARBUOTOJUI**

5. Šias pareigas einantis darbuotojas, turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - 5.1. turėti ne žemesnį kaip aukštąjį ar jam prilygintą socialinių mokslų studijų krypties grupės sociologijos, socialinio darbo, socialinės politikos studijų krypties, sveikatos mokslų studijų krypties grupės visuomenės sveikatos studijų krypties, verslo ir viešosios vadybos studijų krypties grupės vadybos, žmonių išteklių vadybos, viešojo administravimo studijų krypties arba švietimo ir ugdymo studijų krypties grupės išsilavinimą;
 - 5.2. išmanyti Įstatymo, Nacionalinio savižudybių prevencijos veiksmų 2023–2026 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. V-2008 „Dėl Nacionalinio savižudybių prevencijos veiksmų 2023–2026 metų plano patvirtinimo“, Pagalbos savižudybės grėsmę patiriantiems asmenims teikimo tvarkos aprašo, Atvejo vadybos, teikiant pirmines ambulatorines psichikos sveikatos priežiūros paslaugas, tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. V-552 „Dėl Atvejo vadybos, teikiant pirmines ambulatorines psichikos sveikatos priežiūros paslaugas, tvarkos aprašo patvirtinimo“, Savižudybių prevencijos mokymų instruktorių veiklos ir bazinių savižudybių prevencijos mokymų organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-2298 „Dėl Savižudybių prevencijos mokymų instruktorių veiklos ir bazinių savižudybių prevencijos mokymų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Psichologinių krizių valdymo paslaugų organizavimo tvarkos aprašo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių savižudybių prevencijos vykdymą ir psichikos sveikatos stiprinimo ir asmens psichikos sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, reikalavimus;
 - 5.3. turėti ne mažiau kaip 1 metus darbo ir (ar) savanorystės patirties bent vienoje iš sričių: psichikos sveikatos stiprinimas ir prevencija, savižudybių prevencija, asmens psichikos sveikatos priežiūra, visuomenės sveikata, socialinis darbas, viešasis administravimas, švietimas.

III SKYRIUS**ŠIAS PAREIGAS EINANČIO DARBUOTOJO FUNKCIJOS**

6. Šias pareigas einantis darbuotojas vykdo šias funkcijas:
 - 6.1. pasirengti tinkamai reaguoti į savižudybių ir mėginimų žudyti atvejus:
 - 6.1.1. informuoti institucijas, įstaigas, organizacijas, veikiančias savivaldybės teritorijoje, apie savižudybių prevencijos pagalbos sistemą, teisės aktus, veiklos gaires, principus ir tvarką, konsultuoti savižudybių prevencijos ir postvencijos klausimais;

6.1.2. proaktyviai ir tikslingai informuoti apie teikiamas psichologinės pagalbos, tarpusavio paramos grupių paslaugas nusižudžiusiųjų, mėginusių nusižudyti artimuosius, pasitelkiant atitinkamus informacinės sklaidos kanalus savivaldybėje;

6.1.3. skatinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą organizuojant susitikimus su apskrities vyriausiojo policijos komisariato, greitosios medicinos pagalbos, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamento, psichikos sveikatos centro, asmens sveikatos priežiūros, globos, socialinių paslaugų įstaigų, dienos centrų, švietimo, kultūros, žiniasklaidos ir (ar) kitų institucijų atstovais siekiant identifikuoti pasiūlymus pagalbos sistemai gerinti savivaldybėje;

6.1.4. bendradarbiauti su atvejo vadybininkais ir kitais specialistais, dirbančiais savivaldybės teritorijoje asmens sveikatos ir socialines paslaugas teikiančiose įstaigose, dėl nusižudžiusiųjų ir mėginusių nusižudyti asmenų artimųjų siuntimo gauti pagalbos;

6.1.5. inicijuoti reagavimo į savižudybės grėsmę algoritmo sukūrimą, jam esant, atlikti algoritmo vykdymo stebėseną;

6.1.6. teikti siūlymus savivaldybės tarybai ir (ar) administracijai savižudybių prevencijos srityje ir (ar) dėl savižudybių prevencijos algoritmo;

6.1.7. prireikus prisidėti prie kitų savivaldybės įstaigų inicijuojamų arba organizuojamų savižudybių prevencijos priemonių planavimo;

6.2. organizuoti pagalbą po mėginimo žudyti ir (arba) savižudybės įvykio:

6.2.1. kai paveikti daugiau nei du asmenys, institucijų, įstaigų, organizacijų, bendruomenių ir šeimų nariai, teikti informaciją ir (ar) prireikus tarpininkauti gaunant pagalbą iš mobiliosios psichologinių krizių įveikimo komandos, remiantis Psichologinių krizių valdymo paslaugų organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-1163 „Dėl Psichologinių krizių valdymo paslaugų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Psichologinių krizių valdymo paslaugų organizavimo tvarkos aprašas), ar kitos alternatyvios pagalbos šaltinio;

6.2.2. turint ar gavus duomenis apie nusižudžiusiųjų arba mėginusių nusižudyti asmenų artimuosius, jiems siūlyti kreiptis į Biurą dėl emocinės paramos teikimo užsiėmimų (savitarpio pagalbos grupės, grupinės psichologinės konsultacijos), individualiai teikiamos psichologinės pagalbos ar į mobiliąją psichologinę krizių įveikimo komandą, psichikos sveikatos centrą, kitas pagalbą teikiančias institucijas ar įstaigas;

6.2.3. kai asmuo kreipiasi į Biurą ar kitą atsakingą instituciją, asmeniui pagal kompetenciją suteikti informaciją apie pagalbos galimybes, nukreipti pagalbos, pvz., į psichikos sveikatos centrą, kitą įstaigą ar instituciją, teikiančias pagalbą;

6.2.4. kai identifikuojamas neigiamas poveikis bendruomenei, pasiūlyti organizuoti krizių valdymo grupės ar kitos savivaldybėje veikiančios darbo grupės, komisijos, komiteto posėdį, skirtą suvaldyti krizę po savižudybės įvykio, pasiūlyti organizuoti pagalbą savižudybės paveiktiems asmenims;

6.3. didinti specialistų kompetencijas ir teikti metodinę pagalbą:

6.3.1. vertinti bazinių savižudybių prevencijos mokymų poreikį savivaldybėje, organizuoti mokymus švietimo, kultūros, žiniasklaidos, socialinių paslaugų ir kitų sričių specialistams savivaldybėje pagal savižudybių prevencijos koordinatoriaus parengtą mokymų metinį planą;

6.3.2. žiniasklaidos, kultūros srities atstovams inicijuoti, organizuoti ar vykdyti kitus specializuotus mokymus, informacinius pranešimus ar seminarus apie jų vaidmenį savižudybių prevencijoje;

6.3.3. organizuoti specialistams tęsines supervizijas, intervizijas, atvejų aptarimo sesijas, skirtas vykdomoms veikloms ar veiksams po savižudybės įvykio aptarti;

6.3.4. dalytis turima metodine medžiaga su įvairių sričių specialistais, veikiančiais savivaldybėje;

6.4. šviesti visuomenę:

6.4.1. organizuoti visuomenės švietimo veiklas savižudybių ir tyčinio žalojimosi prevencijos klausimais: renginius, informacinius seminarus, diskusijas, informacines ar socialinių tinklų kampanijas, kitas iniciatyvas;

6.4.2. planuoti, kurti informacinę sklaidą apie savižudybių ir tyčinio žalojimosi prevenciją, organizuoti informacijos dalijimąsi žiniasklaidoje, socialiniuose tinkluose, leidiniuose ir kituose viešinimo kanaluose;

6.4.3. dalyvauti bendruomenių ir organizacijų rengiamuose renginiuose, veiklose dalijantis su savižudybių prevencijos sritimi susijusiomis aktualijomis, informacine medžiaga;

6.4.4. vykdyti aktualios savižudybių atvejų statistikos ir statistikos tendencijų viešinimą ne rečiau kaip kartą per metus;

6.5. vykdyti stebėseną:

6.5.1. vykdyti savižudybių ir tyčinio žalojimosi atvejų stebėseną savivaldybėje;

6.5.2. vykdyti savižudybių prevencijos priemonių įgyvendinimo stebėseną savivaldybėje;

6.5.3. inicijuoti tyrimus savižudybių prevencijos, tyčinio žalojimosi, pagalbos teikimo srityje;

6.5.4. dalyvauti ar organizuoti dalyvavimą tyrimuose, susijusiuose su savižudybių ir tyčinio žalojimosi tematika.

6.6. pildyti su veikla susijusius dokumentus;

6.7. pagal galimybes bendradarbiauti su kitais Biuro specialistais, teikia siūlymus Biuro darbo ir veiklų tobulinimo klausimais;

6.8. vykdyti Biuro direktoriaus pavedimus, atitinkančius Biuro tikslus ir funkcijas.

IV SKYRIUS DARBUOTOJO ATSAKOMYBĖ

7. Savižudybių prevencijos koordinatoriaus teisės:

7.1. gauti funkcijoms vykdyti reikalingą informaciją iš valstybės, savivaldybių institucijų ir įstaigų jų veiklos klausimais;

7.2. tobulinti kvalifikaciją teisės aktų nustatyta tvarka;

7.3. atsisakyti vykdyti funkcijas, jei tai gali sukelti realų pavojų jo paties ar kito asmens sveikatai ar gyvybei.

8. Savižudybių prevencijos koordinatoriaus pareigos:

8.1. kokybiškai bei atsakingai vykdyti funkcijas;

8.2. dalyvauti darbo grupių, komisijų, veikiančių savivaldybėje, veikloje;

8.3. pagal kompetenciją teikti siūlymus Sveikatos apsaugos ministerijai, Higienos institutui dėl savižudybių ir mėginimų žudyti atvejų skaičiaus ir su savižudybėmis ir mėginimais žudyti susijusių neigiamų padarinių mažinimo;

8.4. nuolat atnaujinti žinias apie savižudybių prevenciją, postvenciją, psichikos sveikatą.

Susipažinau ir sutinku:

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)